Beschrijving van de Krugerhof (Tugelaweg 70-77, Maritzstraat 2-22, Christiaan de Wetstraat 3-19)
Datum: 27 oktober 2025
Auteur: Joost van Hest, Hester Aardse (2007), Agnes Hemmes (2025)
Bezoekdatum: 25 januari 2007; 18 juli 2025

Architect: A.J. Westerman (1884-1966) en J. Dunnebier (1904-1988)
Aannemer / bouwkundige: H. van Saane (1903-1981) (H. van Saane Bouwbedrijf NV)
Ontwerp: 1928-1929
Bouw: 1929-1930

Opmerking
Deze beschrijving, die betrekking heeft op het wooncomplex De Krugerhof (Tugelaweg 70-77, Maritzstraat 2-22, Christiaan de Wetstraat 3-19) is door Monumenten en Archeologie (MenA) gemaakt in het kader van de aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument.
Reeds in 2007 is een eerste aanwijzingsbeschrijving van het blok opgesteld. In november 2013 is door het dagelijks bestuur van Stadsdeel Oost het besluit genomen om de procedure te starten. Vanaf dat moment (5-11-2013) rust er voorbescherming op de panden. Een definitief besluit tot aanwijzing bleef tot op heden uit. Op verzoek van het stadsdeel (d.d. 26 februari 2024) is door Monumenten en Archeologie in 2025 de beschrijving uit 2007 geactualiseerd.
Het locatiebezoek heeft zich in 2025 – net als in 2007 – beperkt tot een schouw vanaf de openbare weg. De interieurs van de woningen zijn niet systematisch onderzocht. Wel is in 2024 de benedenwoning Tugelaweg 75-huis bezocht in het kader van een bouwplan. Toen is ook het gemeenschappelijke trappenhuis (gedeeltelijk) bekeken, evenals de droogloop, binnentuin en achtergevels.

Stedenbouwkundige context
Dit woningbouwcomplex, ook wel bekend als 'De Krugerhof', maakt deel uit van de Transvaalbuurt (ook wel bekend als de Afrikaanderbuurt) in Amsterdam-Oost. Deze buurt vormt de overgang tussen de Oosterparkbuurt en de zuidelijker gelegen Watergraafsmeer. De Oosterparkbuurt kwam tot stand op basis van een uitbreidingsplan uit 1875-1876, terwijl de Watergraafsmeer tot 1921 een onafhankelijke gemeente vormde en daarna werd opgenomen in de Amsterdamse uitbreidingsgolf. Nog altijd wijst de langs de zuidzijde van de Transvaalbuurt gelegen Ringvaart op de oude grens tussen de hoofdstad en de Watergraafsmeerpolder.
Het gebied van de Transvaalbuurt maakte deel uit van de Overamstelse Polder en behoorde al voor de annexaties van 1921 tot het hoofdstedelijke grondgebied. De wijk werd vanaf 1903 aangelegd naar plannen van architect H.P. Berlage en vormde een eerste aanzet voor de Gordel 1920-1940 die als een ring rondom de negentiende-eeuwse schil van Amsterdam kwam te liggen. Op de al bestaande straten nabij de Ringvaart en van voor de prestedelijke periode, zoals de Transvaalkade en Paardekraalstraat, werden de straten in het meest zuidelijke deel van de Transvaalbuurt aangetakt. In de overige opzet van de buurt gaf Berlage - net als in zijn latere Plan Zuid uit 1915-1917 - een antwoord op de vraag hoe men functioneel en esthetisch een stadsuitbreiding moest ontwerpen. Het is dan ook in de ware zin van het woord 'stadsbouwkunst'. Karakteristiek voor het plan is de samenhang tussen de hiërarchische en in hoofdzaak bloksgewijze stedenbouwkundige opzet van hoofdassen en secundaire straten, de

CONCEPT

architectuur van de straatwanden en de aandacht voor in het oog vallende accenten. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de opzet van de Pretoriusstraat die als een hoofdas in de wijk fungeert. Halverwege de Pretoriusstraat projecteerde Berlage het Pretoriusplein (nu Steve Bikoplein) dat ruim werd opgezet en een onderbreking vormt van de rechtlijnige straat. Ook hier kwamen (door verschillende architecten ontworpen) gevelwanden die net als de overige woonblokken in de Transvaalbuurt een *einheitliches Blockfront* vertegenwoordigen. Het intiemere karakter van de wijk blijkt vooral in de zijstraten van de Pretoriusstraat. De buurt wordt omsloten door de Linnaeusstraat (oostzijde), de spoorlijn langs de Tugelaweg (noordkant), de drukke Wibautstraat (westzijde) en de nog vrij landelijke Transvaalkade met Ringvaart (zuidzijde). De Transvaalbuurt was een typische wijk voor arbeiders en lagere middenstand en had tot aan de oorlog een relatief hoge concentratie van joodse bewoners.

Het betreffende woningcomplex ligt in het noordwestelijke deel van de Transvaalbuurt dat vooral vanaf de jaren twintig is ontwikkeld. De Maritzstraat en het nabijgelegen Krugerplein, waar het complex naar vernoemd is, vormen er een in noord-zuidrichting verlopende scheidslijn ten opzichte van de symmetrische hoofdstructuur van het oostelijke deel van de buurt. Ten westen van deze lijn is de aanleg onregelmatiger van karakter. Ook hier is van Berlage's plannen uitgegaan, maar niet op een consequente manier. Vanaf de Linnaeusstraat gezien is het westelijke deel bereikbaar via de Pretoriusstraat, waarvan de Krugerstraat een door een knik bepaalde voortzetting vormt en aansluit op het driehoekige Afrikanerplein. Dit plein vormt de kern van de westelijke wijkaanleg, waarvan het wigachtige grondplan is terug te voeren op de ligging tussen het gebogen tracé van de spoorlijn Amstelstation-Centraal Station en het rechte tracé van de in het zuiden gelegen Ringvaart.
Het onderhavige complex is een woonblok dat lijkt te zijn ingeschoven in een nog resterende kavel. Op de plannen van Berlage is te zien dat het de bedoeling was dat hier meer naar het noorden zou worden gebouwd waardoor de President Brandstraat ten zuiden van het betreffende blok zou zijn doorgelopen. Nu sluit het blok direct aan op de uit een eerdere periode daterende bebouwing. Het complex wordt aan de westzijde omkaderd door de Christiaan de Wetstraat, aan de noordzijde door de langs de spoordijk gelegen Tugelaweg en aan de oostkant door de Maritzstraat. Aan de Tugelaweg bevindt zich tegenover het complex een speelveldje en bovendien is hier schuin tegenover het bouwwerk een spoorwegviaduct (Beukenweg). Het speelveldje is een restant van het plantsoen dat tot 1931 tussen de Tugelaweg en de spoorlijn lag. In dat jaar zijn de rails op de huidige spoordijk gelegd. De gevels van het complex liggen direct op de rooilijn. Erkerstroken en torenachtige bouwsels markeren de hoekpartijen en zorgen voor een harmonieuze overgang van de ene straat op de andere. Op het binnenterrein bevindt zich een conciërgewoning (Maritzstraat 22) die toegankelijk is via de onderdoorgang naast nummer 20 en dat tot het complex behoort.

Gebouwtype en bouwgeschiedenis in hoofdlijnen
Gebouwtype
Complex van beneden- en bovenwoningen op een U-vormig grondplan rondom een gemeenschappelijke binnentuin. Het complex is opgebouwd uit een begane grond en vier verdiepingen onder een plat dak. Via hoge portieken met trapopgangen aan de straatzijde worden de woningen ontsloten. Het binnenterrein is via een doorgang aan de Maritzstraat bereikbaar. Karakteristiek voor het blok is verder een 'droogloop' op de begane grond aan de kant van de binnentuin. Aan de zuidzijde van de gemeenschappelijke binnentuin bevindt zich de voormalige conciërgewoning (Maritzstraat 22).
Maar het meest bijzondere aan het complex zijn de trappenhuizen, een noviteit die door Van Saane ontwikkeld was. Elk trappenhuis bestaat uit twee, van elkaar gescheiden trappen die als een soort dubbele helix om elkaar heen draaien rondom een verglaasde lichtschacht. Dit scheelde ruimte: hierdoor konden niet vier maar acht appartementen per opgang ontsloten worden.
Het complex laat een variatie in woonhuisplattegronden zien. De meeste woningen (telkens twee per verdieping) hebben een bajonet-opzet, met het trappenhuis in het midden. De ene woning is breder aan de voorzijde, de ander aan de achterkant.

Bouwgeschiedenis in hoofdlijnen
De Krugerhof is gebouwd in 1929-1930, naar ontwerp van A.J. Westerman en J.A. Dunnebier, in opdracht van de Maatschappij voor Moderne Woningbouw "Amsterdam" NV waarvan H. van Saane de directeur was. Diens Bouwbedrijf NV bouwde het complex. Uit de bouwtijd stammen de hoofdopzet van het complex met gemeenschappelijke binnentuin, droogloop, de bergingen op de begane grond en de dubbele, zeshoekige trappenhuizen rondom een lichtschacht met draadglas. en het exterieur, alsook het trappenhuis.
Begin jaren 1980 is het complex voorzien van een nieuwe fundering. Omstreeks 1986 zijn de balkons aan de achterzijde vernieuwd (staalconstructie met balkons van beton). De oorspronkelijke ramen in de voorgevel zijn voorzien van isolerende beglazing, met behoud van het oorspronkelijke kozijn en de oorspronkelijke roedenindeling en detaillering, waardoor het gevelbeeld ongewijzigd is. Het middelste grote raam is vervangen door een draaikiepraam. In de achtergevel zijn de ramen vervangen door kunststof kozijnen.
De conciërge- of opzichterswoning dient tegenwoordig voor gemeenschappelijk tuinhuis (hier staan enkele wasmachines en drogers voor gemeenschappelijk gebruik).

Architectonische verschijningsvorm
Exterieur
De verschijningsvorm van het complex wordt in de hoofdlijn gekenmerkt door een evenwichtige gevelindeling, en zorgvuldig gemetselde en gedetailleerde gevelwanden met een gelijkmatige afwisseling van vensterreeksen en in de hoogte werkende accenten zoals erkerstroken en sierdammen. Alleen de uitbouw met poortdoorgang aan de Maritzstraat vormt een van deze opzet afwijkend bouwdeel doordat het naar voren ligt en in dat deel de bijzondere gevelaccenten ontbreken zoals die in de rest van het complex wel zijn toegepast. Het complex is opgetrokken in een rode baksteen in Vlaams verband met een gesmoorde, donkerder baksteen voor de sokkelzone. Met uitzondering van het vooruitgelegen bouwdeel aan de Maritzstraat hebben de overige gevels een in gele baksteen gemetselde tweede bouwlaag die is verlevendigd met speklagen in gesmoorde baksteen. Alle gevels zijn voorzien van een hardstenen plint en reeksen met in authentieke stijl vernieuwde drielichtsvensters met bovenlichten met verticaalroeden, en worden beëindigd door een sobere siermetselwerklijst gecombineerd met hijsbalken en een breed dakoverstek.
Het vooruitgelegen bouwdeel aan de Maritzstraat heeft op de begane grond de bovengenoemde poortdoorgang en een hoekwinkeltje waarvan de winkelpui een eenheid vormt met één van de toegangsportieken die naar de bovenwoningen leiden. Boven de etalagevensters is een reeks vrijliggende bovenlichten met glas-in-lood.
De overige gevels van het complex bevatten op de begane grond de vensters van de berging en portieken van twee bouwlagen hoog. Deze hebben afgeschuinde hoeken en hardstenen trappen, en leiden naar ingangen met oorspronkelijke bruingebeitste deuren. Op de hoeken van het complex liggen voormalige winkeltjes met etalagevensters en bovenlichten met glas-in-lood. Op de derde tot en met vijfde bouwlaag worden de vensters afgewisseld door gemetselde sierdammen met betonnen aanzet- en dekblokken. Op de hoeken van het complex zijn er driezijdige erkerstroken. De hoeken van het complex zijn voorbij de dakrand doorgetrokken en vormen kubusvormige torentjes die zijn bekleed met bruin tegelwerk.

Interieur
De interieurs van de verschillende woningen in het complex zijn niet bezocht, met uitzondering van de benedenwoning aan de Tugelaweg 75huis. Aangenomen mag worden dat het oorspronkelijke trappenhuis in alle woningen nog aanwezig is. Het interieur van de meeste woningen zal in de loop der tijd gemoderniseerd zijn voor wat betreft de keuken en het sanitair. In Tugelaweg 75 was de voor de

plattegrond kenmerkende gang 'met knik' nog aanwezig, enkele originele Bruynzeeldeuren, evenals de manshoge lambrisering met gele tegeltjes in het ingangsportaal.

Tuin
Het complex in ontworpen met een gemeenschappelijke binnentuin die toegankelijk was voor alle bewoners met een zandbak en een overdekte speelgelegenheid in de vorm van een galerij langs de gehele achtergevel van het blok rondlopend (circa 4 meter diep) voor de kinderen en bankjes om te zitten. Ook bevindt zich in de binnentuin de voormalige woning van de conciërge (thans gemeenschappelijk 'tuinhuis'), waaronder de kelder ten behoeve van de installaties voor de centrale verwarming en warmwatervoorziening zijn gesitueerd. Het binnenterrein is bereikbaar door de poort aan de Maritzstraat. De tuin en de conciërgewoning zijn voor deze beschrijving niet bezocht.

Cultuurhistorische context
H. van Saane was een Amsterdamse bouwondernemer die een florerend bouwbedrijf wist op te bouwen en een toonaangevende rol speelde op het gebied van de ontwikkeling van volkswoningbouw. Het bedrijf H. van Saane Bouwbedrijf NV werd opgericht in 1928. Het eerste project dat het uitvoerde waren vierentwintig woningen aan de Javastraat (1924). Hierna volgden projecten als de Krugerhof (1930), de Oranjehof (Pot & Pot-Keegstra, 1942, gemeentelijk monument), de Muzenhof (Berghoef en Dunnebier, 1940 / 1955, gemeentelijk monument), de Amstelhof (1954, Berghoef, gemeentelijk monument), de Sloterhof (1959, Berghoef, rijksmonument) en de Klokkenhof (1961, Wegener Sleeswijk, gemeentelijk monument).
Van Saane had een uitgesproken en ook ideëel gefundeerde mening over de volkswoningbouw die in samenwerking met door hem in de arm genomen architecten tot moderne resultaten leidde. Hij deed daarvoor inspiratie op in Frankfurt en Wenen. Van Saane streefde ernaar om voor iedereen goede woonruimte tegen een redelijke huurprijs te creëren. Zijn projecten kenmerken zich door een experimentele zoektocht naar nieuwe plattegronden, het opnemen van collectieve voorzieningen en uitgekiende verwarmingssystemen. De Krugerhof uit 1929 kreeg, geïnspireerd op Weense voorbeelden, bergingen in de plint en een gemeenschappelijke binnentuin met voorzieningen omringd door een galerij waarin kinderen veilig kunnen spelen. Dit paste hij vervolgens ook toe in de Geuzenhof en veel van zijn andere projecten. Direct met de komst van de bewoners in de Geuzenhof werd ook een vereniging opgericht, Wonen en Werken genaamd, dat een eigen maandblad uitgaf en verschillende sport- en spelactiviteiten organiseerde. Dat de diverse complexen in de vakwereld meteen opvielen blijkt uit de artikelen die vaak al meteen na de oplevering in de diverse vaktijdschriften verschenen. Het bouwbedrijf van Van Saane ging tot in de jaren zeventig door met de bouw én exploitatie van eigen woongebouwen. Na de oorlog werd hij in het gehele land bekend als de bouwer van de Maycrete-woningen en het Nemavo-Airey bouwsysteem.

De Krugerhof neemt een belangrijke plaats in omdat dit het eerste complex is waarbij de bergingen naar de begane grond werden verplaatst (i.p.v. de zolder). Dat stuitte echter op een aantal problemen, onder meer de vastgestelde souterrain- en verdiepingshoogtes in de toen geldende bouwverordening. Mede dankzij de inzet van het gemeentebestuur en vindingrijkheid van Van Saane, kon dit plan toch worden gerealiseerd. Vervolgens werd zelfs de bouwverordening aangepast. Ook het ingenieuze dubbele trappenhuis was een vinding van Van Saane. Hiermee wist hij ruimte te winnen zodat in plaats van twintig huizen op de beschikbare grond, er nu 26 gebouwd konden worden

Voor de Krugerhof tekende J. Dunnebier de plattegronden en A.J. Westerman de gevelopstanden. Architect Arend Jan Westerman (1884-1966) werkte enige jaren bij Publieke Werken (1914-1922) voordat hij als zelfstandig architect ging werken. Uit deze periode dateert de imposante ambachtsschool die hij in 1922 op de hoek van de Baarsjesweg en de Postjesweg bouwde. Traditioneel wordt Westerman

gerekend tot de 'Amsterdamse School', maar zijn ontwerpen zijn in het algemeen minder plastisch dan van andere architecten uit deze school zoals De Klerk of Rutgers. Zijn bureau was zeer productief en over menig ontwerp werd in de vakpers gepubliceerd. Kenmerkend voor de vele door hem ontworpen woningcomplexen in de Gordel 1920-1940 zijn de sterk lineaire compositie en de vaak vrij robuuste kozijnen. Tegen het eind van de jaren dertig trad een zekere vervlakking op in zijn werk - conform de heersende opvattingen - en is er sprake van enige eentonigheid. Om enkele voorbeelden van de door Westerman tussen 1920 en 1940 gerealiseerde ontwerpen te noemen: kleinere projecten zoals Herengracht 613 (1922-1923), het badhuis aan de Andreas Bonnstraat 30 (1921) en enkele villa's aan de Apollolaan (1926), alsook grootschalige projecten zoals de woningcomplexen aan de Witte de Withstraat 11-89 en 4-90 (1923-24), de Van Spilbergenstraat 1-87, 4-94 (1924) en het woningblok aan de Amstelkade 170-186/Churchillaan 280-312 (1929). Buiten Amsterdam ontwierp Westerman onder meer in Arnhem (woningen aan de Johan de Wittlaan) en Den Haag (Westend-Theater, 1932). Ook na de oorlog was Westerman actief en bouwde hij onder andere het kantoorgebouw aan de Keizersgracht 271 (1955). In vergelijking met andere Amsterdamse School-architecten hebben relatief weinig van zijn werken de rijksmonumentenlijst gehaald.
Van zijn collega Jacob Dunnebier is vooralsnog weinig bekend. Ook hij verdiende zijn sporen in de volkswoningbouw van de Gordel 1920-1940. Hij werkte voor Van Saane en in samenwerking met Berghoef eveneens aan de Geuzenhof, Muzenhof en Sloterhof. Verder blijkt uit een artikel in Het Bouwbedrijf (1933) dat hij in de vroege jaren dertig te Amsterdam een warenhuis van de Hema schiep. Na de oorlog publiceerde hij in Forum een artikel over Le Corbusiers kerk te Ronchamp. Met H.Th. Hopman bouwde hij omstreeks 1965 de Coenflat in het tuindorp Oostzaan.

Conclusie/ concept registeromschrijving
Cultuurhistorische waarden
Het woningcomplex, gebouwd in 1929-1930 naar ontwerp van architecten A.J. Westerman en J. Dunnebier, is één van de vroegste woningbouwexperimenten van bouwmaatschappij H. van Saane. Het geeft een goed beeld van de ideeën van bouwondernemer H. van Saane over de volkswoningbouw en vertegenwoordigt daarmee van *cultuurhistorische waarde*. In deze betekenis is de Krugerhof vergelijkbaar met enige andere woningbouwcomplexen van bouwondernemer H. van Saane, zoals de Muzenhof, Geuzenhof en Amstelhof (allen aangemerkt als gemeentelijk danwel rijksmonument).

Architectonische waarden
Het complex heeft een hoge *typologische en architectonische waarde* door de voor zijn tijd vooruitstrevende opzet vanwege het ingenieuze, door Van Saane bedachte trappenhuis met dubbele trap ('helix-principe') – een noviteit – en vanwege de vernieuwende opzet met bergingen op de begane grond (in plaats van bergzolders) in combinatie met een droogloop rondom de binnentuin. Deze onderdelen zijn goed bewaard gebleven (*gaafheid*) en vertegenwoordigen bovendien *zeldzaamheidswaarde*.
Het complex is mede van *architectonische waarde* vanwege de ingetogen en evenwichtige vormgegeven vormgeving en subtiele detaillering (ondermeer in siermetselwerk en de hekwerkjes bij de portieken). Ondanks dat de ramen in de voorgevels vernieuwd zijn (met behoud van de kozijnen en oorspronkelijke roedenverdeling), bleef het oorspronkelijke gevelbeeld goed behouden *(gaafheid)*.
Het complex een goede indruk geeft van het oeuvre van de Amsterdamse architecten A.J. Westerman en J. Dunnebier die diverse hoofdstedelijke ontwerpen op hun naam hebben staan.

Stedenbouwkundige waarde
De Krugerhof is van *stedenbouwkundige waarde* als onderdeel van de ruimtelijke toegang tot de Transvaalbuurt via de Maritzstraat: terugliggend in de rooilijn markeert het blok, samen met het eerste blok ('Blok 1') van de 'Tugelawegblokken' van architect Leliman aan de overzijde van de Maritzstraat de ruimtelijke entree tot de buurt.
In zijn ruimtelijke blokvormige opzet sluit het complex aan bij de vernieuwende ideeën van H.P. Berlage zoals die in de Transvaalbuurt en in het Plan Zuid zijn ontwikkeld.

Bronnen en literatuur
Gemeente Amsterdam, Monumenten en Archeologie, pandenarchief
Stadsarchief Amsterdam, beeldbank

Contemporaine publicaties
Mantel, J., 'De centrale verwarming en warmwatervoorziening in het complex arbeiderswoningen van de Maatschappij voor Moderne Woningbouw "Amsterdam" N.V. aan den Tugelaweg te Amsterdam', in: *Tijdschrift voor Volkshuisvesting en Stedebouw*, 11 (1930) nr. 8, p. 177-182
'Nieuw Arbeiderswoningen-complex.', in: Algemeen Handelsblad, 21 maart 2930, p. 13
Teijlingen, J.C. van, 'Een woningcomplex in Amsterdam-Oost', in: *Tijdschrift voor Volkshuisvesting en Stedebouw*, 11 (1930) nr. 8, p. 173-177
Tjaden, M.E.H., 'Een belangwekkende uiting van het particuliere initiatief in het woningbouwbedrijf', in: *Het Bouwbedrijf*, 7 (1930) nr. 12, p. 227-232
Pot, J.W.H.C., 'Woningbouw van Saane "Landlust" te Amsterdam-West', in: *Bouwkundig Weekblad* 59 (1938) nr. 7, p. 49-54

Literatuur
Casciato, M., *De Amsterdamse School*, Rotterdam 1991
Fanelli, G., *Moderne architectuur in Nederland 1900-1940*, 's-Gravenhage 1981, p. 321-322
Fisher, E., *Aspecten 40 jaar Volkshuisvesting. Bouwen en Wonen*, Amsterdam 1968
Meijer, R. (red.), *Atlas Gordel 20-40*, Amsterdam 2000
Roy van Zuydewijn, *H.J.F. de, Amsterdamse bouwkunst 1815-1940*, Amsterdam z.j., p. 178-179
'Het "Hema" warenhuis te Amsterdam van architect J. Dunnebier', in: *Het Bouwbedrijf* 10 (1933) nr. 4, p. 39-42

https://amsterdamopdekaart.nl/1850-1940/Tugelaweg/Krugerhof

Beeldmateriaal

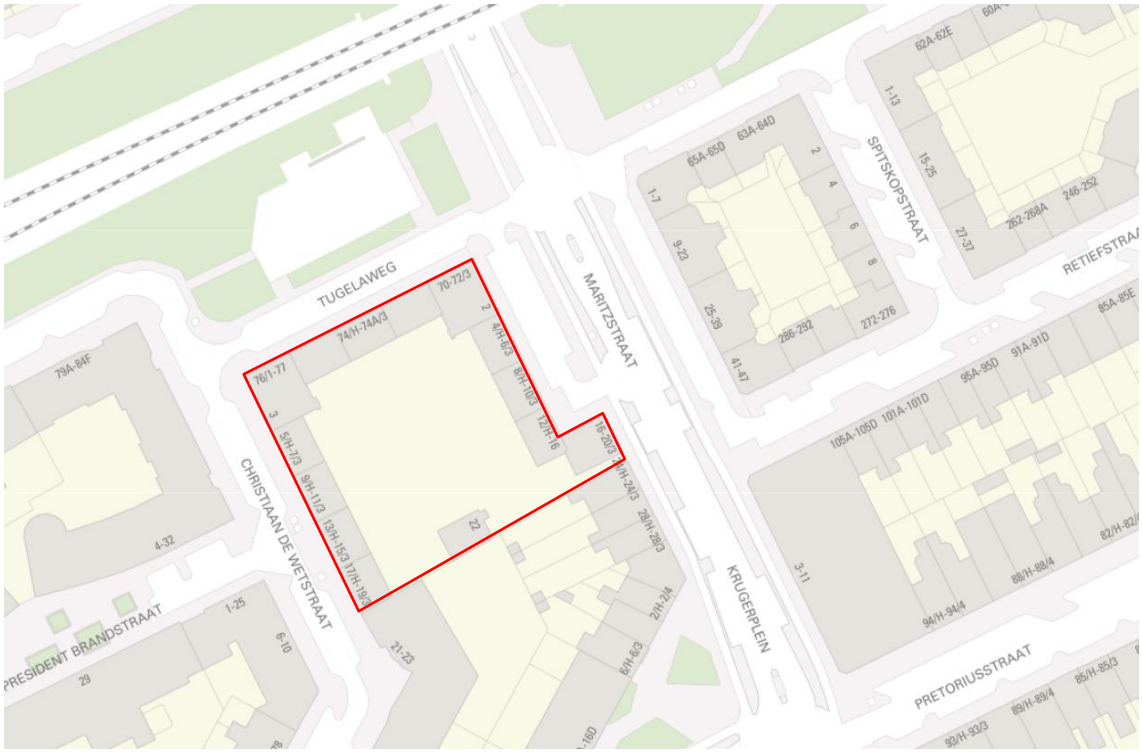

'De Krugerhof', (Data Amsterdam)

'De Krugerhof'. Luchtfoto situatie 2023 (Atlas Amsterdam)

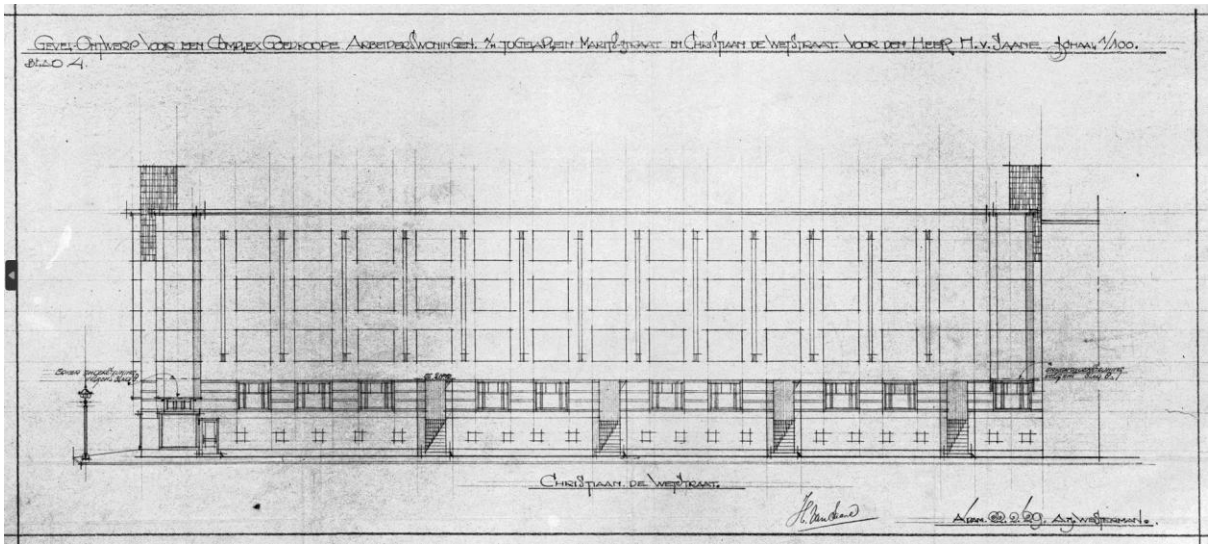

'Gevelontwerp voor een complex goedkoope arbeiderswoningen a/h Tugelaplein Maritz-straat en Christiaan de Wetstraat. Voor den Heer H. van Saane'. Gevelaanzicht Christiaan de Wetstraat, door A.J. Westerman, 22 februari 1929. (Gemeente Amsterdam, Archief Bouw- en Woningtoezicht Stadsdeel Oost)

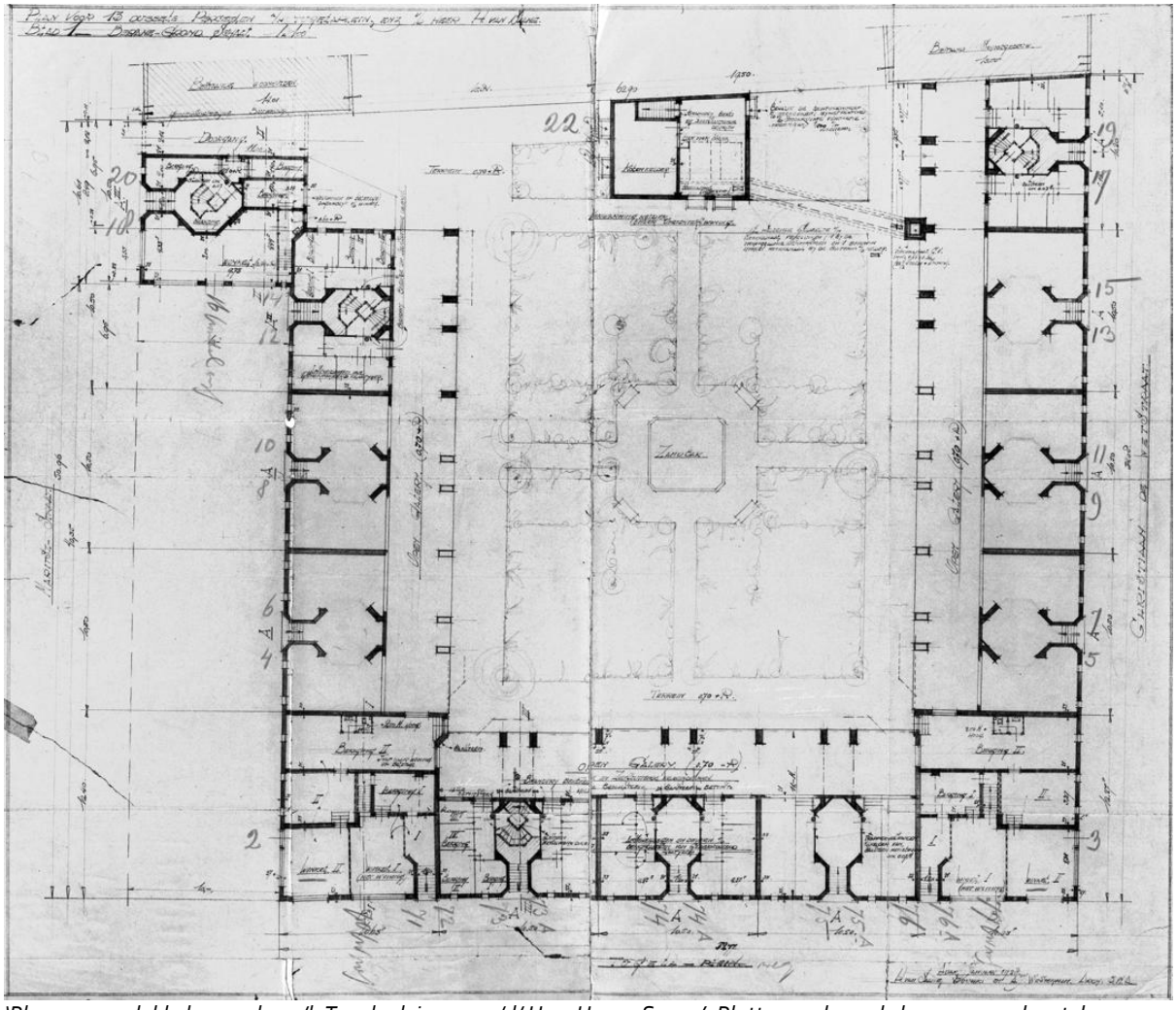

'Plan voor 13 dubbele percelen a/h Tugelaplein, enz. v/d/ Heer H. van Saane'. Plattegrond van de begane grond met de bergingen, droogloop ('open galerij') en de gemeenschappelijke binnentuin met de zandbak in het midden, door H. van Saane (bouwkundige) & A.J. Westerman (arch.), januari 1928. (Gemeente Amsterdam, Archief Bouw- en Woningtoezicht Stadsdeel Oost)

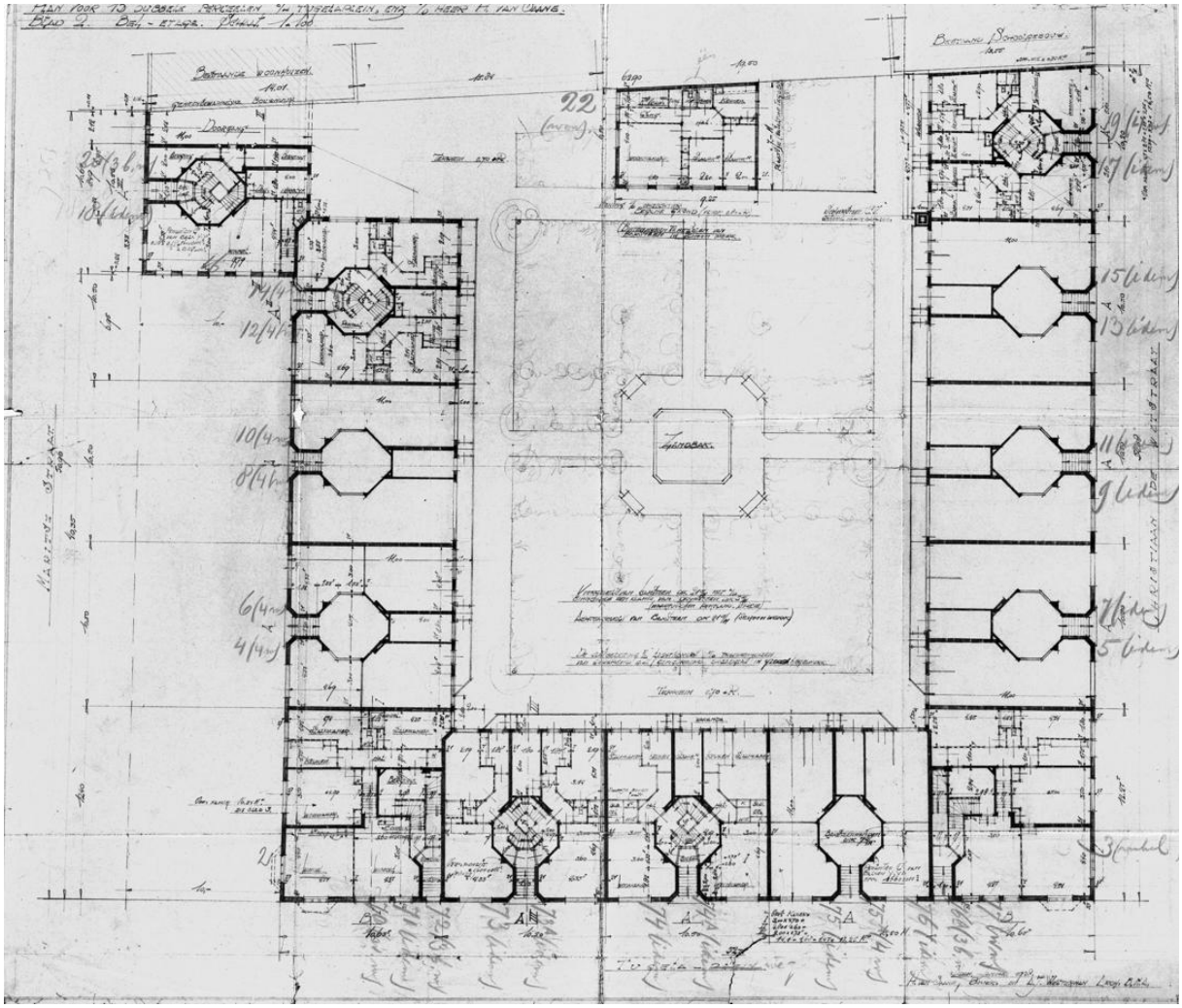

'Plan voor 13 dubbele percelen a/h Tugelaplein, enz. v/d/ Heer H. van Saane'. Plattegrond van de bel-etage, door H. van Saane (bouwkundige) & A.J. Westerman (arch.), januari 1928. (Gemeente Amsterdam, Archief Bouw- en Woningtoezicht Stadsdeel Oost)

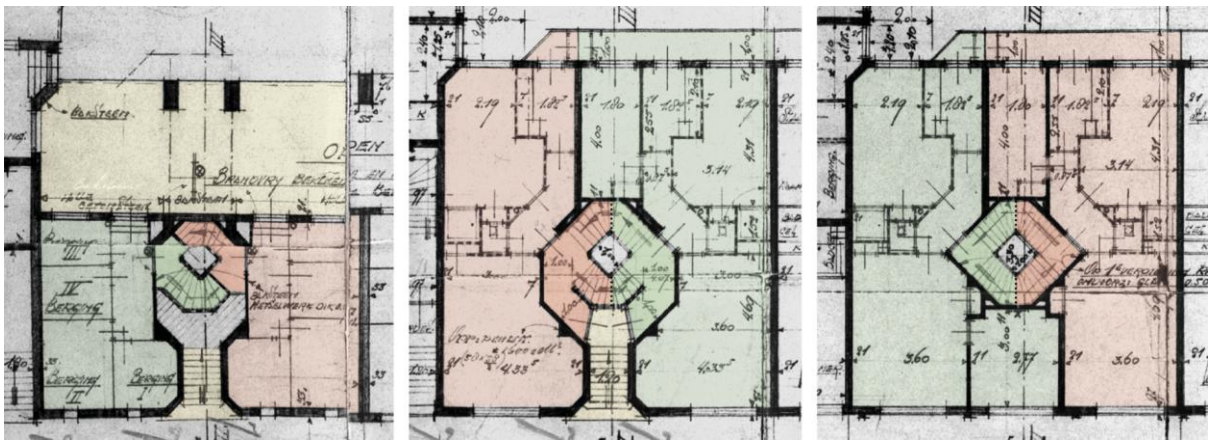

Uitsnede uit de plattegronden. Van links naar rechts: begane grond, bel-etage en eerste verdieping. De ontsluiting of opgang bestond uit twee gescheiden, om elkaar heen draaiende bordestrappen. Met twee verschillende kleuren wordt het functioneren van de dubbele trap uitgelegd en inzichtelijk gemaakt welke woningen met de ene, danwel met de andere trap ontsloten werden. (Bewerking door David Derksen, Monumenten en Archeologie 2025)

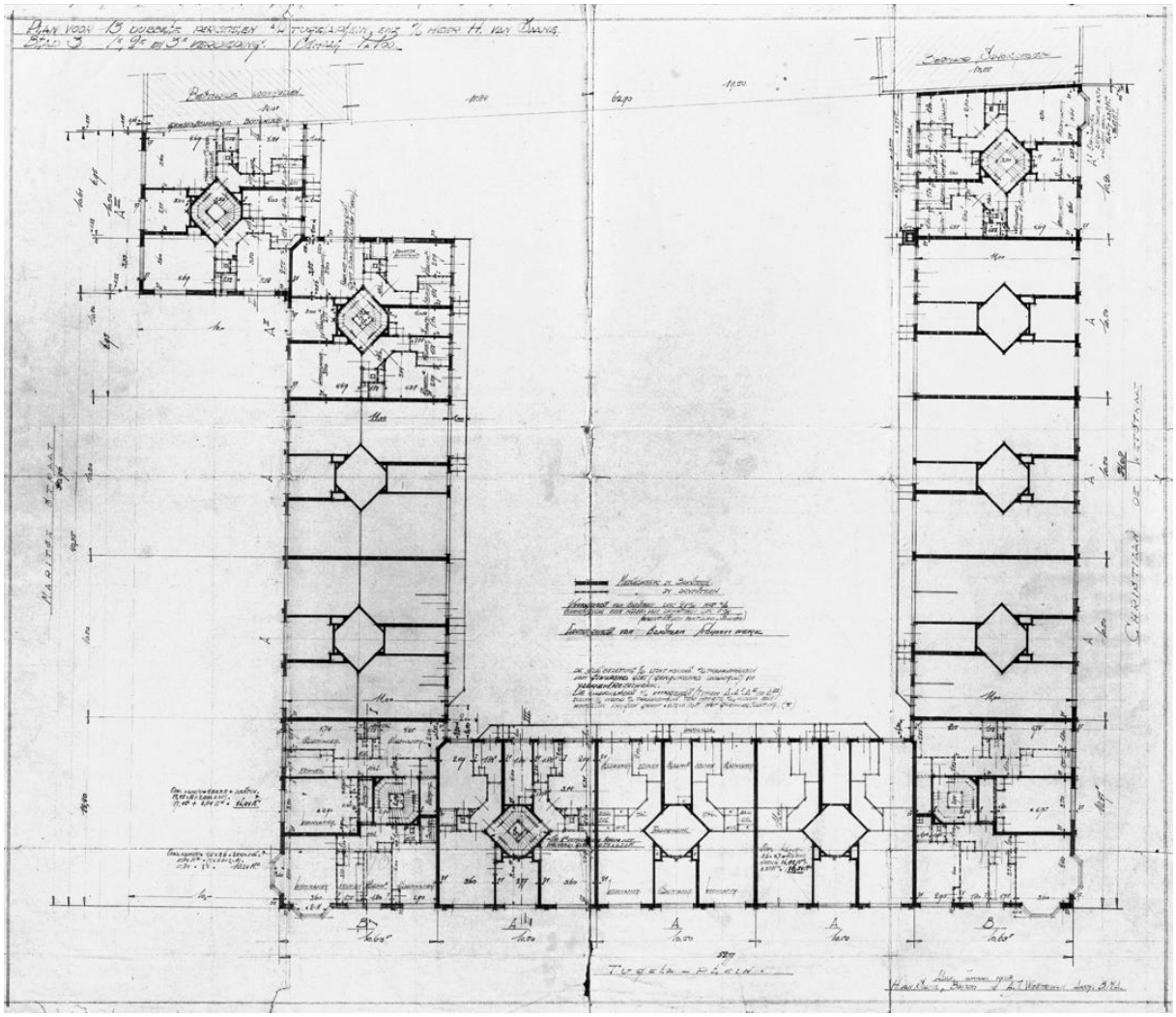

'Plan voor 13 dubbele percelen a/h Tugelaplein, enz. v/d/ Heer H. van Saane'. Plattegrond van de 1e, 2e en 3e verdieping, door H. van Saane (bouwkundige) & A.J. Westerman (arch.), januari 1928. (Gemeente Amsterdam, Archief Bouw- en Woningtoezicht Stadsdeel Oost)

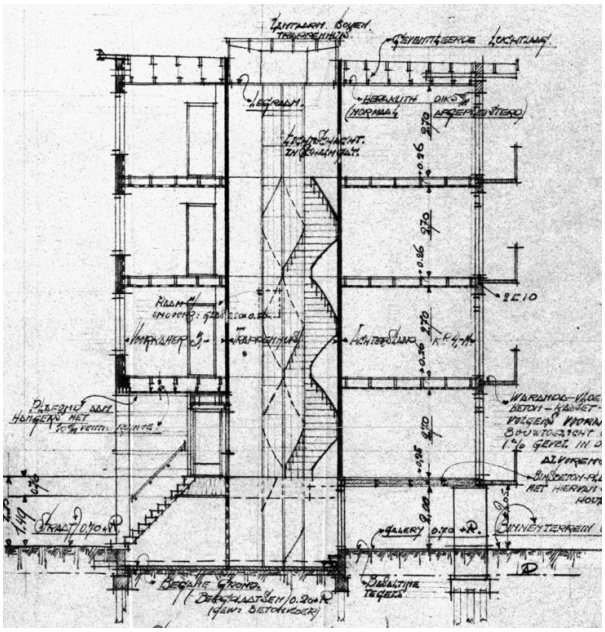

Doorsnede over het trappenhuis. Van Saane & Westerman, 1928. (BWT Archief Stadsdeel Oost)

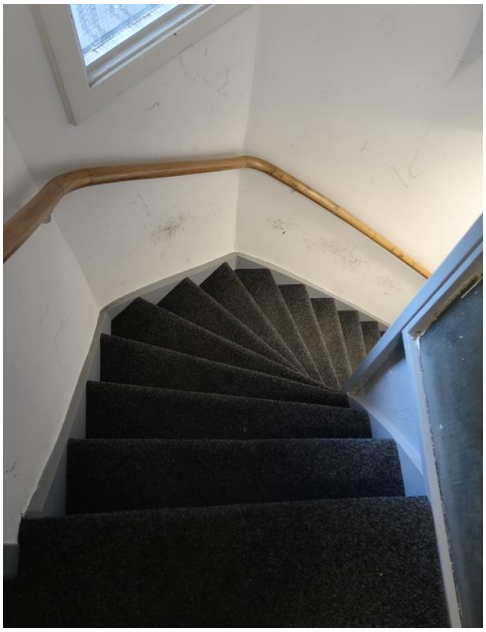

Tugelaweg 75, trappenhuis (Monumenten en Archeologie 2024)

Christiaan de Wetstraat (links vanaf de erkerstrook), gezien richting de Tugelaweg, 1972 (SAA Beeldbank)

Het plaatsen van nieuwe balkons aan de achtergevel in de binnentuin, 1985.
(SAA Beeldbank)

'De Krugerhof' aan de Martizstraat, met links de ingang naar de binnenhof. Rechts Tugelaweg (Monumenten en Archeologie, 2025)

Voorgevel aan de Maritzstraat (Monumenten en Archeologie, 2025)

Hoek Tugelaweg / Christiaan de Wetstraat (Monumenten en Archeologie, 2024)

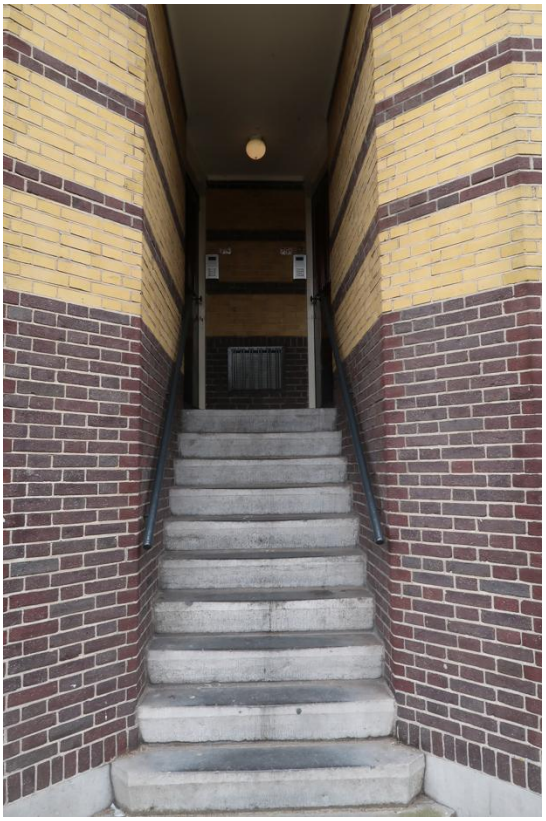

Tugelaweg 75, met portiek (foto MenA, 2024)

Voormalige winkel in de plint aan de Maritzstraat (Monumenten en Archeologie, 2025)

Voormalige winkel in de plint aan de Tugelaweg (Monumenten en Archeologie, 2025)

Trapportaal met hekwerk, aan de Tugelaweg (MenA, 2025)

Venster in gevelwand Chr. de Wetstraat (MenA, 2025)

Ingangsportaal met originele tegellambrisering (MenA, 2024)

Gang met originele Bruynzeeldeuren (MenA, 2024)

Achtergevels met de in de jaren tachtig aangebracht nieuwe balkons (Monumenten en Archeologie, 2024)

De droogloop of 'open galerij' op de begane grond, grenzend aan de binnentuin met links de vensters van de bergingen.